

AVE MARIA!

SLOVENSKI

NABOŽNI LIST
za
jugoslovanske
izseljenike

v
Ameriki.

Izhaja začetkom vsakega
meseca.

Izdajajo

Slovenski Frančiškani

21 NASSAU AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Published monthly by
FRANCISCAN FATHERS

VI. LETNIK

uredil

Very Rev. P. Kazimir Zakrašek,
O. F. M.

KAZALO.

Pesmi.

Andrej Tomec: Ave Marija.....	1
M. Elizabeta: Ob petletnici Ave Marije....	7
Trpeči	31
Marijin odzdrav	75
Majniški Kraljici	94
Ave Maria	96
Ksaver Meško: V vsem volja božja naj se	
zgodí	115
A. L.: Pesem mornarja	151
N. Luzar: Najdražji zaklad	194
A. A.: Vrnitev	213
A. B.: Dete božično, bodi pozdravljeno.....	231

Povesti in zgledi.

Satan na delu 28, 40, 58, 75, 94, 115, 135,	
154, 174, 195, 216, 240	240
Zgubljeni oves	30
Smrt roparja	133
Sola trpljenja	162
Pridne roke	163
Molitev iz nedolžnih sre	181, 200
Oh, ti farji	198
V petek	214
Kovaški vajenec Janezek	228
Zmrznjene roke	233

Poučni članki.

Sin, glej tvoja mati... 8, 35, 53, 131, 152,	172
Brez Boga	10, 32, 51, 121
Naši ta črni	13, 38, 55
Pod Marijino zastavo	16, 44, 77
Zgodovinske laži	24, 43, 97
V obrano resnice	62
Pastirski list	67, 80, 99
Rojaki—pošteni Slovenci	71
Zlate besede	78, 98
Naši delavski prijatelji	91
Strašna napoved	111
Ali si že kdaj pomislil?.....	119
Vera	145
Papeža ni treba	158
Ne veste ne ure ne dneva	159
Katoličan, kaži tudi nazunaj svojo vero....	176
Olnad od vere	193
Ameriški Slovenci, kaj hočemo.....	203, 220
Na pomoč dušam v vicaš	211
Nekaj o špiritistih	214
Nekaj črtic iz življenja Njegove Svetosti no-	
vega papeža Benedikta XV.	225, 235

Slike.

Jezus, Marija, Jožef	3
Naše sotrudnice	6
Cerkev sv. Cirila in Metoda v Sheboygan,	
Wis.	9
Naši zastopniki	11, 15
Slovanski frančiškani v Ameriki	19
Slovenska cerkev v Steelton, Pa.	20
Rev. Jakob Černe	23
Rev. Simon Lampe	24

Mr. Jakob Juvančič	25
Miss Uršula Zakrajšek	26
Stariši in brat č. s. Regine.....	27
Č. sestra Regina	27
Rt. Rev. dr. Anton Bonaventura Jeglič, knez	
in škof ljubljanski	35
Preč. P. Placid Fabiani	36
Rev. Ksaver Meško	37
Rev. A. L. Blaznik.....	41
Mr. Anton Burgar	42
Dr. Vladimir Pegan	48
Mr. Fran Rus	50
Na gori Kalvariji	53
Jezus v naročju Marijinem	74
Zveličar naš je vstal iz groba	81
Jezus pred Poncijem Pilatom	82
Cerkev sv. Jožefa v Forest City, Pa.	83
† Zofka Logar	87
Jezus v grob položen	89
Danica svetila in mirna je noč	90
Ti, o Marija, naša Kraljica	93
Sveto Razpelo	97
Učenci in učenke šole sv. Vida v Cleveland, O.	105
Sv. Anton Padovanski, prosi za nas	113
Monsignor Fr. G. Buch	128
Sv. Ana, prosi za nas.....	139
Presladko Srce Marijino, usmili se nas....	157
† Pij X.	171
Marija pod križem	180
Novi papež Benedikt XV.	191
Sveta noč, blažena noč	232
Blagoslavljanje vogelnega kamna.....	237
Bodoča slov. cerkev v So. Bethlehemu.....	245

Razno.

Prvih pet let	2
Govor	18
To in ono za vse.....	101, 137, 142, 167, 205
Nekoliko pojasnila	103
Verska vzgoja ali brezverska popačenost....	122
Cvetice v cerkvi	123
Slovenskim dekletom v New Yorku.....	144
To in ono	147
Slovenskim služkinjam	160
Vabilo na shod	166
† Pij X.	172
Govor osmošoleca šole sv. Vida	178
Dva mala, vendar po pomenu velika shoda..	185
Novi papež Benedikt XV.	192
Nekaj črtic iz glavn. zborovanja K. S. K.	
Jednote v Milwaukee, Wis.	204
Pravila Zveze katol. Slovencev v Ameriki	206
Ponižna prošnja	209
Koncem leta	238
Postanek slov. župnije v So. Bethlehemu... 244	

Iz slovenskih naselbin.

Iz slovenskih naselbin.....	19, 46, 64, 83,
108, 124, 140, 168, 187, 208, 229, 246	

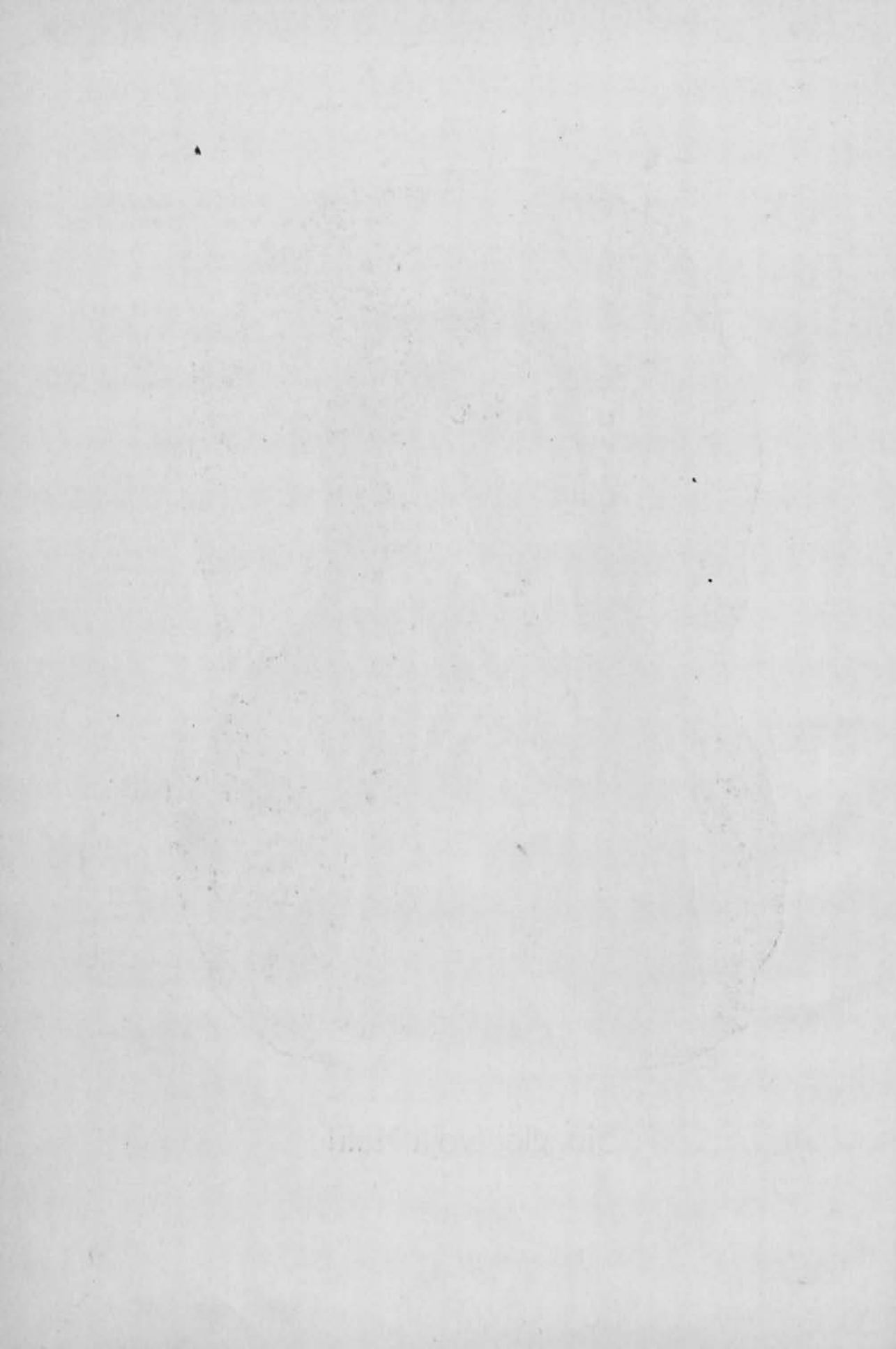
Iz urada Družbe sv. Rafaela.

Iz urada Družbe sv. Rafaela.....	26, 50, 66
----------------------------------	------------

Sin, glej tvoja Mati!

Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.
 Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv.
 Rafaela cerkveno priznana in priporočena.

474

AVE MARIA!

(Za petletnico zložil Andrej Tomec.)

Kadarkoli v roke te dobim
 srčno se te zveselim,
 ker krasen si v resnici,
 naš list, Ave Maria!

Prinašaš zrnja zlata,
 na naukih krasnih prebogata.
 Besede tvoje vse so krasne,
 vse misli čiste, jasne.
 Načela tvoja sveta,
 bodrila tvoja vneta.
 Besede vse v ljubezni plašč zagrinjaš,
 ko v zмотo zašle opominjaš,
 ljubav da ne trpi.

Pot ravno zmir pógumno hodiš,
 nas modro in razumno vodiš,
 po pravi poti za seboj,
 če tudi v boj,
 zato pa vedno za pravico,
 za sveto le resnico!

Na delo kličeš lene,
 spodžigaš, kjer gorečnost vene.

Vse v vrstah bojnih nas želiš,
 za pravdo, vero, sveti križ.
 Lenuhov, omahljivcev
 in nemožatih strahopetcev,
 ti ne trpiš.
 Temveč želiš,
 da vsi možje
 kot eden mož stoje
 v mogočni vojski za teboj!

In to je prav!

Da, bodi zdrav,
 ti naš budnik,
 naš učnik,
 in v boju proti zmotam naš vodnik!
 Le kar naprej,
 naprej junaško kot doslej
 in za svetinje naše drage v boj!
 Nič se ne boj,
 vsi mi smo za teboj
 smo za teboj s srcem vnetim,
 smo za teboj proti sovragom kletim.

ki vse najdražje nam svetinje
dosledno od stopinje do stopinje
teptajo v blato.

In to edino naše zlato,
ki ga je oče vmirajoč
v oči ljubeč nam zadnjič zroč
kot dedščino zapustil,
za ktere lil je srčno kri
sam dolge mnoge, mnoge dni!

In te svetinje
nam od stopinje do stopinje
ti vrugi kleti
nesramno hočejo vse streti!

Zato ne, ne, oj, stokrat ne!
Vse damo raje, izgubimo vse,
samo svetinj letih ne damo.

Zato, vodnik, le kar naprej!
junaško kot doslej,
za drage nam svetinje v boj!
A mi pa vsi, vsi za teboj
v krvavi boj!
Pripravljeni smo vsi,

vse dati, tudi kri,
s teboj za drage nam svetinje!

* * *

Ave Maria!
Pet let je, kar živiš,
— res mlad, si mlad! —
zato junak,
junak krepak,
nevstrašen naš boritelj.

A v letih teh
v teh kratkih dneh,
pa storil si veliko!
Veliko storil si za rod,
naj plača vse ti to Gospod!
Naj Bog te mnogo, mnogo let živi
naj blagoslov njegov krepji,
to tvoje sveto, blago delo,
da bi stoteteren sad imelo
za narod tvoje slovenski tlačeni!

Zato naj širi se med nami in razvija
naš ljubi list "Ave Maria"!

Prvih pet let.

"Kaj se boš bahal in ponašal", bo morda kak naših dragih nam čitateljev vskliknil, ko bo dobil to slavnostno številko v roke. Ponižnost je lepa in potrebna čednost, zlasti nabožnemu listu.

Da, prav imaš. Res je tako. Toda mi se čutimo z našimi dragimi nam naročniki kakor velika družina, kjer smo vsi enega duha in enega srca in enega navdušenja — da, pravi bratje mej seboj. Zato ne moremo molčati, ko nam je srce polno veselja in hvaležnosti. Zato pa mislimo, da je naša dolžnost, da delimo z njimi vse popolnoma po bratovsko: veselje in žalost.

Naš mili list "Ave Maria" je doživel svojo petletnico. Tega dogodka se silno veselimo. Kako bi tedaj mogli molčati in to veselje ohraniti za se v srcu. Ven mora! Skupno se moramo poveseliti s celo našo družino "Ave Maria". Zatoraj povdarjamo takoj, to ni kako ponosovanje, kako

bahanje, češ "poglejte nas, kako napredujemo". Bog nas tega varuj! Napuh je grda nečednost. Ako slavimo petletnico, slavimo je le zato, da damo duška svojim srčnim čutilom, ki nas navdajajo, ko pišemo prvo številko šestega letnika, in sicer čutilom hvaležnosti do ljubega dobrega Boga, ki nas je tako obilno podpiral in blagoslavljal v teh petih letih, do ljube naše nebeške Matere, ki je tako materino skrbela za nas teh pet let, do naših dragih naročnikov, ki so se nas tako stanovito in vstrajno poprijeli in nas financijelno podpirali, da smo mogli pokrivati tekoče stroške, do naših sotrudnikov, ki so žrtvovali marsikako stopinjo pota, marsikako prijazno besedo, marsikako zoperno opazko, marsikako pikro, ko so hodili okrog svojih prijateljev in razširjali naš list, do naših prijateljev, ki so nam pomagali s svojim peresom. Da, to je čas, ki nam

Jezus, Marija, Jožef! Vam podam srce in dušo
svojo.

ponuja sam po sebi lepo priliko, da moremo vsem tem izreči svojo srčno zahvalo in svoj iskreni "Bog plačaj!"

In to pravici!

"Nabožni list mej ameriškimi Slovenci bi bil mrtvo rojeno dete", rekel nam je eden, s katerim smo se posvetovali, predno smo vstanovili list.

"Zakaj bi voz pognali, ker bi ga pognali samo za to, da bi po nekaj mesecih zdrčal v prepad!" mislil je drugi.

"Nikar! Nabožni list v Ameriki mej Slovenci nikdar ne bo vspel", nas je strašil tretji.

In vstrašili smo se sami! Mrtvo rojeno dete? — ali bi ne bilo bolje, da bi tako dete nikdar ne bilo? Da! — In če vstanovimo nabožni list, pa ne bo vspel, ali ne bo ob prepadu sramota večja, kakor bo pa korist, katera bi se morda dosegla z nekoliko številkami? Da!

In še bolj smo se bali! Bi? ali ne bi?

Pri tem smo pa videli, kako se nam naš narod gubi versko, moralno, kako nam gine v krutih naukih rdeče internacijonale! Kako bezskrbni so velikokrat naši naseljenci po Ameriki glede skrbi za dušo, v službi božji, za versko pravno vzgojo svoje mladine. Kaj bo z drugim rodom? Pomoči treba! Odpora treba proti zlu!

In videli smo nasprotnike vere, koliko se trudijo, koliko žrtvujejo za to, da jemljejo narodu vero, poštenje! Kako vstanavljajo po raznih naselbinah nove in zopet nove liste vse v nasprotnem duhu.

Če imajo ti svoj pogum, ali se bomo dali tem osramotiti? Ne!

Nič! Kar začnimo!

In res smo začeli in meseca marca 1909 je zagledal luč sveta nov slovenski list, nabožne vsebine — "Ave Maria".

Hvala Bogu!

Ali se še spomnite, v kako revni in preprosti oblekici je zagledal luč sveta naš listič "Ave Maria"? Revna je bila oblekica, reven je bil košek, majhen je bil, tako majhen, res pravi beraček. In bilo ga je tudi sram pokaziti se v jasnosti! Kakor novodošli paglavček mej vaško otročad, priplazil se je počasi in boječe mej slovensko ameriško časopisje naš listič "Ave Maria". Skrbelo ga je, kako ga bojo to-

variši sprejeli. Ko bi vsaj imel lepo oblekico, da bi ga vsaj sram ne bilo. Tako se je pa boječe oziral na vse strani in pazil, od katere strani bo priletel prvi kamen, prvi napad. In res kmalu je priletel kamen, in še eden in še eden in skoro od vseh strani. Marsikateri teh kamenov ga je britko zadel. Bil je celo že v nevarnosti, da ga ne vbijejo. In morda bi se bilo to tudi zgodilo, ko bi ga ljubi Bog in njegova sveta Mati ne varovala. Tako so bile pa vse mahinacije zaman.

Da, težko je bilo prvo leto začetka, jako težko. Kolikrat nam je boječe vtripalo srce, kaj bo? Kako bomo premagali to ali ono težavo. Pri tem pa nikjer simpatij, nikjer priznanja, od nikoder prijazne besede, od nikoder bodrila. Napadi, le napadi, to je bilo vse. Zima, huda zima.

Toda božja pomoč in varstvo Marijino je bilo vidno z nami, zato se je vse premagalo in vse počasi na bolje obrnilo.

Enako drugo leto. Težko je bilo pa je le šlo. Toda tretje leto se je kmalu začutilo, da se je začel že led tajati. Prijetnejše sapice so začele prihljati od vseh strani. Več in več prijateljev se je oglaševalo. Več in več bodrilnih besedij smo čuli. Led se je začel tajati in bližala se je spomlad. Prvih tisoč naročnikov je bilo skupaj! Hvala Bogu in čast Mariji! Sedaj smo pa že na konju! Tedaj je pa list postal list in sicer samostojen list, prvi in edini slovenski nabožni list v Ameriki.

In težak kamen se nam je odvalil od srea! Nič več se nismo bali opazke o "mrtvorojenem detetu". Nič več nas ni strašil "voz, ki bi bil pognan zato, da bi zdrčal sramoten prepad." Ne, naš listič "Ave Maria" se je pokazal kot krepak dečko, poln čilosti, poln živahnosti, poln navdušenja, poln odločnosti in močnatosti, ki ima pred seboj še krasno prihodnost. Pet let je šele star, pa je v številu naročnikov že veliko svojih starejših bratcev, ameriških slov. listov za seboj pustil.

Ali misliš, dragi čitatelj, da se toraj ne veselimo po pravici te petletnice? da ni naša dolžnost, da se zahvalimo dobremu Bogu in ljubi Materi za vse te milosti?

* * *

List "Ave Maria" je bil dete slovenske naseljeniške družbe sv. Rafaela. Navdu-

šeni rodoljubi v New Yorku so začutili veliko potrebo naseljeniške slovenske družbe, ki bi skrbela za slovenske naseljence, ki bi se zavzela za novodošlece, jim pomagala in sploh vzela v oskrb naše naseljeniško vprašanje. Toda družba je spoznala, kaj je največja potreba mej našim ljudstvom v Ameriki: **Dober nabožni list**, ki bi z odločnim nastopom branil naše sveltinje, ki bi opominjal naše naseljence k zvestobi do Onega, ki je Edini vir vsake in vse sreče! Tako se je sprožila miselj za nabožni list in miselj je postala dejanje in list se je rodil, list — Ave Maria.

Prva pisarna je bila v župnišču pri sv. Nikolaju, na drugi ulici v New Yorku, kjer je bil takrat sedež slovenske Rafaelove družbe. Prve, druge in tretje številke smo razposlali po tri tisoč po širni Ameriki. Nadalje smo pa smeli poslati le onim, ki so se do tedaj naročili, ker je tako zahtevala poštna postava. Da je tedaj odpadla prva ničla pri prejšnjem številu iztisov, je umljivo. Bila je pač zima, huda zima in mraz za naš listič. Bile so težave začetka.

Da, kako z veseljem se spominjamo, nekaterih naših New Yorških rodoljubov, ki so ob izidu lista prihajali nam pomagat list rozposlat. Utrujeni od dolgega in teškega dnevnega dela, pršli so možje na drugo ulico in list zavijali, naslove pisali, urejovali pošte do 12. ure, da, do ene ponoči Cast tem možem.

Ko je bil urednik prestavljen iz New Yorka v Rockland Lake, N. Y. prenesti se je moralo tudi uredništvo tja, kakor to zahteva poštna oblast. Kjer je glavna uredniška pisarna, potom one poštna postaja se mora tudi list odpošiljati, ako se hoče poslužiti takozvanega "second class matter" privilegija. Tako ni kazalo drugega, kakor da je moral naš listič vzeti popotno palico v roke in odpotoval je v

krasno gorje, mej bistro jezerca, v Rockland Lake.

Tedaj je pa tudi Rafaelova družba stopila na lastne noge in je kazalo, da se list in družba ločita v dve stvari, vsaka sama za se samostojna. Tako je listič zgubil svojega prvega lastnika in očeta, Rafaelovo družbo, in dobil je drugo oblast slovenske frančiškane, ki so ga sprejeli kot siroto za svojega. To mu je pa pomagalo na noge, kajti na ta način je dobil ne samo lastnega urednika, temveč tudi lastnega upravnika, ki skrbi za to, da do biva potrebne, krepke hrane v obliki obilne naročnine. In vspeh je bil viden. Od kar je dobil tega svojega prijatelja, upravnika, se je število naročnikov podvojilo.

Toda v Rockland Lake mu ni bilo usojeno ostanje. Slovenski frančiškani so dobili ukaz od predstojnikov, da bo glavni njih sedež v Ameriki v Brooklynu, v New Yorku samem. Tako sta morala tja kakor urednik, tako upravnik, in kaj je kazalo varovančeku drugega, kakor da se jima je pridružil in tudi sam odpotoval v Brooklyn. In sedaj je tu. In kakor upamo, ostane tudi stalno! Pokrepil se je že toliko, da ima svoj lastni dom, lastno hišo, kjer se lepo počasi, vendar krepko in vedno dosledno razvija in razvija in ako nas bo dobri Bog in naša ljuba Mati Marija podpirala, kakor do sedaj, se bo še krepko razvil, da bo v veselje in ponos celemu narodu. Dal Bog in ljuba Marija!

* (*

Vidite, dragi nam naročniki, to so uzroki, da letos tako slovesno praznujemo petletnico našega lista "Ave Maria".

Mislimo, da govorimo iz sreca vseh naših prijateljev, naročnikov in čitateljev, ako mu zakličemo: Vivat! floreat! crescat!

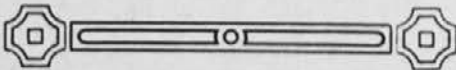
Naše sotrudnice.

Miss Mary Ogrinc,
New York.

Miss Ivanka Gruden,
Washington, Pa.

Mrs. Franciška Ambrožič,
East Helena, Mont.

Miss Ivanka Zupan,
Forest City, Pa.

Ob petletnici Ave Maria.

(M. Elizabeta.)

Glasnik Marijin, v šesto leto
vstvarja se ti danes pot . . .
Pokaži njo, Deviško, Sveto,
da vzljubi jo slovenski rod.

O hiti v svet, ti listič mali,
pred tiste duri, v tisti stan,
kjer sreča se v očeh zreali,
kjer radost je doma vsak dan.
Z besedo vneto vsem oznani,
da žarek le je sreča ta
od sreč, ki jih Marija hrani
otrokom svojim vrh zvezda.

V domovja pojdi, kjer nesreča
za mizo noč in dan sedi,
med srca križana, trpeča,
kjer v solzah se topé oči.
Pokaži njo, ki je trpela
veliko Mater bolečin,
in hvalnica bo zadonela
trpečim iz srca globin.

Tja pojdi, kjer pod božjo roko
deviški limbarji cveto
in v njih nedolžni blesk globoko
pogreza svoj pogled nebo.
Sporoči jim z besedo živo
pozdrav Marijin dragocen,
povej, da srčno ljubeznivo
na njih pogled počiva njen.

Potrkaaj tudi tam na vrata,
kjer v duši ni življenja več,
kjer je zamrla sreča zlata,
zadal je smrt ji greha meč.
Povej obupanim, zgubljenim,
da eno ljubi jih sree,
privedi jih s pozdravom enim
nazaj v Marijine roke.

O, nesi v sela, trge, mesta,
pod ljubljene domači krov,
kjer so Mariji srca zvesta,
njen materinski blagoslov!

Sin, glej tvoja Mati!

I.

Na Žalostni gori pri Preserju na Notranjskem časti naše verno slovensko ljudstvo svojo nebeško Kraljico kot Kraljico mučencev, kot Mater bolečin.

Takoj ko vstopiš v prijazno cerkvico, pade ti v oči napis nad tronom na velikem oltarju, na katerem stoje besede: "Sin, glej tvoja Mati!"

Kip v tronu predstavlja nebeško Kraljico v njenih najstrašnejših urah življenja. Satan je zmagal za trenotek nad božjim Zveličarjem in Jezus je bil pribit na sramoten les križa, kjer naj bo skončal svoje življenje. Vse ga je zapustilo, vse ga sovraži, vse preklinja. Na križu visi prikovan mej nebom in zemljo v nezmernih bolečinah in daruje svojemu nebeškemu Očetu spravno daritev za odpuščenje grehov celega človeškega rodu. Mati njegova mu je ostala zvesta do zadnjega! Z njim je šla po križevem potu na Kalvarijo. Bila je priča strašnega pribijanja na križ. Stopila je junško pod sveti križ, ko so ga vzdvignili kvišku, da je visel božji njen sin mej nebom in zemljo. O, ubogo srce materino, koliko si moralo tedaj prestat! Kdo raj razume tvojo bolečino? Žival se nam smili, ako je mučena, pa bi se Mariji lasten sin ne smilil in to božji sin Jezus Kristus?

Kaj čuda, da se krči ljubeče materino srce boli in gorja in da ji ližejo grenke solze v potokih iz oči.

Da, sin, človeško srce, glej tvojo

Mater! Glej to Mater bolečin, ki skupaj s sinom daruje spravno daritev za tvoje odrešenje, za tvoje zveličanje! Sin, glej, to je tvoja Mati, to je prava njena podoba! Glej te solze, glej te bolečine! Vse je za te! Vse iz ljubezni do tebe! Zato, ljubi Marijo! Zaupaj ji kakor otrok zaupa svoji zemeljski materi! Mati, ki je za te toliko storila, te mora v resnici ljubiti, ljubi jo zato tudi ti!

Kako primeren napis je toraj dal neznan kitar nad to sliko velikega oltarja na Žalostni gori!

* * *

Naš list je Marijino glasilo, to pove že njegovo ime, to smo povedali takoj v prvi številki pred petimi leti. Vsa slovenska srca naj bi tudi v Ameriki ostala zvesta svoji materi, stanovitna v njenem češčenju, stanovitna v ljubezni do Nje! To je namen našega lista "Ave Maria!"

V teh petih letih obstanjka se je naš list znatno okreplil ne samo po obliki, temveč tudi po številu naročnikov. Mislimo, da je že drugi najbolj razširjeni slovenski list v Ameriki.

Zato je pa naša dolžnost, da v prihodnje še bolj krepko nastopimo za čast nebeške naše Matere, še več storimo za njeno češčenje, še bolj vnemamo slovenska srca za Njo, ki je do nas tako dobra, tako ljubeznjiva.

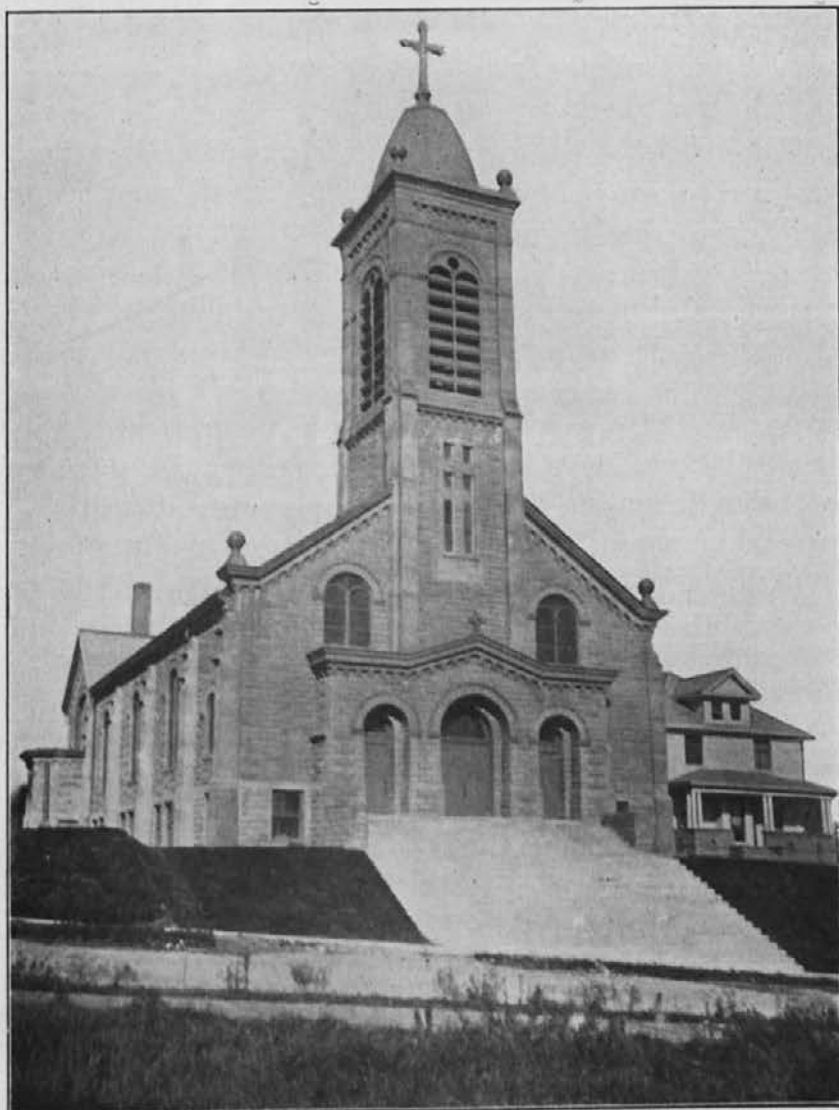
Zato v prihodnje ne bo izšla več številka, v kateri ne bi bilo kaj o

Mariji. Zato vabimo vse Marijine otroke, Marijine častivce, da naj nam od časa do časa pošiljajo kake članke, kake spise o naši Materi. Drug drugega navdušujmo k ljubezni do Matere.

Na naslovni strani * * * prinašamo krasno sliko nebeške naše Matere

bolj navdušuje za ljubezen do Nje, zaupanju na njeno pomoči.

Zato bo cel letošnji letnik posvečen spominu na bolečine in na trpljenje tega dobrega materinega srca, da se ob njih ogreje naše srce v otroški ljubezni do Nje, da jo vzljubimo, in da smo ji zvesti kot njeni ljubeči otroci. "Sin ne pozabi

Cerkev Sv. Cirila in Metoda v Sheboygan, Wis.

Marije pod križom. Poglej jo še enkrat! Poglej ta napis, katerega smo dali nad to sliko!

Objokani otroci Eve smo v dolini solza! Naša Mati v trpljenju, jokajoča z nami, je tedaj prava slika naše Matere, je slika, ki nas naj-

bolečin svoje matere," je svaril umirajoči Tobija svojega sina, mladega Tobijo.

Otrok Marijin ne pozabi nikdar bolečin svoje nebeške matere Marije! In ta spomin te bo ohranil zvestega do nje.

Brez Boga.

A. TOMEČ.

Na svetu so vedno žalostnejši časi. Groza in resnoba sedanjega časa postaja čedalje večja. Dasi smo v dobi napredka in prosvitljenosti, vendar časi niso bili še nikdar tako resni in hudi, zmešnjave še nikdar tolike, boji in viharji nikdar tako besni kot ravno današnje dni.

Po zakaj? Od kod to?

Svet je zavrgel postave Boga, kateri in s katerim edino se more svet prav vladati. Odrekel je Bogu pokorščino in se hoče vladati sam. Da, še več! Svet se je naravnost spuntal proti Bogu in se vojskuje proti njemu in njegovi cerkvi. Sedanji svet hoče biti brez Boga in se ima za tako naprednega, da misli, da brez Boga lahko shaja. Sedanji napredek mu je nekak novodobni babilonski stolp, kateri je že zgrajen do neba. Nikdar se še ni tako delalo proti Bogu, kot dandanes. Vedno glasneje se razlega po svetu klic po svobodi, proč od Boga in njegovih zapovedij. Povsod hočejo biti brez Njega, povsod ga prezirajo, povsod preganjajo. Izgnati ga hočejo iz zasebnega in javnega življenja. Izgnati ga hočejo iz hiš, iz družin, iz šol, iz sodnij, iz vasij, iz mest, iz dežel in držav, iz srca slehernega vernega kristijana. Pregnati Ga hočejo celo iz Njegove hiše — iz cerkve, pregnati Ga hočejo iz zadnjega kotička.

Pri vsakem podjetju in delu, pri vsakem začetku in koncu, pri reševanju vsakega vprašanja naj bo — brez Boga!

Brez Boga vse in povsod!

Zakoni brez Boga, družina brez Boga! Narod brez Boga! Celo življenje od rojstva do smrti brez Boga!

Človeška družba že komaj diha pod težo sedanjih neznosnih razmer. Koliko je zmešnjav, nemirov, nereda, bojev, slepote, nevednosti, nevošljivosti, sovraštva, prepira, pokvarjenosti, zapeljevanja, preganjanja, hudobij, umorov, nasilja, izkoriščanja, zatiranja, oderuštva strahovanja in sužnosti!!

Iz tega divjanja burnih viharjev, strasti in vročih bojev pa se čujejo obupni in pretresljivi klici, po rešitvi, po pomoči, po miru. Sliši se jok, stokanje in vzdih. Od vseh strani preti pogin, nikjer rešitve...

A čuj! kaj je to? Iz tega vrišča vsakovrstnih glasov, obupnih klicev zapuščenih, pa se čuje nekaj skrivnostnega, pri čemur vsi ti glasovi naenkrat utihnejo. Kaj je to? Morda rešitev, pomoč? Razlega se petje, doni, kakor pesem omamljenih, pijanih, napol norih, kot zmagovalna pesem o "rešitvi", o "svobodi", o "miru". Vse željno pričakuje, poslušá napeto divno pesem, koprni po bližajoči se rešitvi, po svobodi, po miru. Pesem je tako lepa, sladka, vabljava. Upanje je napolnilo mnogim otožna in potrta srea. Vedno z večjim hrepenenjem poslušajo pesem... Zarja boljše bodočnosti je nastopila. Konec bo trpljenja, konec žalosti, konec bojev in nesreč. Vtihnili bo jok, zacelele se bodo rane in posušile solze. Zavladala bo na svetu svoboda, mir, sre-

Naši zastopniki.

Mr. Jakob Prestor,
Sheboygan, Wis.

Mr. J. Mihelčić,
St. Louis, Mo.

Mr. Joseph Zupančič,
Chicago, Ill.

Mr. Michael Železnikar,
Barberton, O.

Mr. Andrej Tomec,
Johnstown, Pa.

Mr. John Vodovnik,
Milwaukee, Wis.

ča, zadovoljnost, veselje in bratska ljubezen. Pozdravljen oni, ki nam prinaša rešitev, pomoč in svobodo! Živela svoboda!

Toda, o britke prevare! Bolj ko se tej svobodi bližamo, bolj spoznavamo, da to ni svoboda in z njo rešitev in pomoč, marveč, to je sužnost v podobi svobode. To je grozna pošast v lepi obleki, ki hoče vso svobodo pogoltniti, nas še bolj zaslužniti, storiti naše gorje še večje, nas pahnuti v še večjo nesrečo. Pričakovali smo rešitve in svobode, pa spoznali smo, da nam preti le še večja nesreča, sužnost in propad. Kje je rešitev? kam naj se zdaj obrnemo? od kod naj pomoči pričakujemo? Kdaj bo konec trpljenja, sužnosti, bede in nesreče? Kje je oni, ki bi nas rešil, osvobodil, ozdravil naše bolezni, nas tolažil, učil in vodil po poti resnice do miru, zadovoljnosti in sreče.

Oni, ki hočejo, da bi človeštvo še nadalje tavallo v temi nevere in zmot, da bi svet še nadalje živel v svojem trpljenju brez Boga, zdihoval v bedi in nesreči, da bi še nadalje vladala tema in sužnost, hočejo prepričati, da bi ljudstvo ne spregledalo in spoznalo nesreče in gorja človeštva, se ne zavedalo svojega žalostnega stanja, ne videlo propada, kateri preti od strani modernega poganstva, pojejo pa vedno glasneje pesem o svobodi, in hočejo ljudstvo prepričati, da svoboda res prihaja in da bo v doglednem času povsod zavladala. Kako z največjim veseljem, vpijejo, da se narodi probujajo! Kako pozdravljajo in proslavljajo "luč zapada" — Portugalsko — ki bo s časoma razsvetlila celi svet in osrečila vse

narode. Povsod napredek! Svita se!

Da, da svita se, toda ne v človeških glavah, v teh se le mrači, marveč bojno in revolucionarno morilno orožje onih, katerim so krivi preroki napolnili glave z najgostejšo temo nevere in zmot, vzeli jim vsak čut poštenosti ter ljubezni, zatrli v njih sreih vse čednosti in blage lastnosti ter jim vcepili sovražstvo do vsega, kar ne ugaja strstem, jih npravno pokvarili ter jim um popolnoma zmešali.

Nadalje, da se ne bi narodi vzdramili in v resnici spregledali, ne spoznali pravih vzrokov in korenine zla človeške družbe in socialne bede, ne spoznali prave poti in pripomočkov do rešitve, do blagostanja in zboljšanja razmer, ne spoznali, kateri so resnični in pravi prijatelji človeštva in kateri njega sovražniki, zato pa navidezni prijatelji in prikriti sovražniki človeštva, zapeljivci. Lažnjivi proroki pojejo pesem zmagoslavja dobrega nad hudim, svobode nad sužnostjo, pravice nad krivico, resnice nad lažjo, luči nad temo, znanosti nad zmoto i. t. d., hoteč s tem narode goljufati, jih premotiti in zazibati v spanje, da ne bi preiskovali vzrokov nesreče in gorja, sedanjega časa, ne iskali pomočkov zoper hude čase in težke razmere zboljšati, da bi odbili roke svojih pravih prijateljev, kateri jih hočejo rešiti, jih ne poslušati, ko jih pred sovražniki svarijo in njih namene odkrivajo in bi tako še nadalje sledili svojim zapeljivcem v temi in sužnosti, nevere in zmot ter zabredli v še večjo bedo in nesrečo.

(Dalje.)

„Naši ta črni,“
ali
„Pod krilom križa“.

Uvod.

Ko smo pred nekaj meseci izdali znano rdečo brošurico "Izpod vislic" ali "Naši ta rdeči", pisal nam je znani Brooklynski "katoliški" (vsaj po društvu) rdečkar J. P. dopisnico, katero priobčujemo prav tako, kakoršno smo sprejeli, z vsemi slovniškimi in logičnimi napakami. Glasi se:

Ave Maria,
21 Nassau Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Uredništvo Ave Maria!

Bral sem Vašo brošurico od naših ta rdečih (podčrtano) je zelo interesantna [ali žali Bog od a do — e lažnjiva:] pregovor pravi ako enemu jaino koplješ padeš sam v njo! Ego Ti bratec v Kristusu padel si sam noter!

Prilika Vam je dana za drugo Izdajo brošure od Rev. Schmidta. — — mogoče iz napisom pod krilom Križa ali naši ta črni. Več Luči. J. P.

Opazka: Kartica je res origina! Ker bi radi, da bi se tudi naš rdečkar kaj naučil zato blagohotno popravimo glavne logične napake. Tako piše, da je brošurica od a do c "lažnjiva". No, to še ni tako hudo, samo da ni od a do z, to je vsa, ker od a do c pomeni, da je samo začetek morda 3/24, to je kakih 10 vrstie lažnjivih, vse drugo je potem res. Zato pa pravimo, da je kaka stvar od a do z lažnjiva, ako hočemo opisano izraziti, da je vsa lažnjiva. No, pa to je malenkost.

Ego, je najbrže pismena pomota, ker navadno pravimo, ali ergo, ki je latinska

beseda in pomeni toliko kakor "toraj", ali je pa morda pisalec mislil napisati hrvaški "evo", to je slovensko "glej". No pa, kakor rečeno, to so malenkosti.

Mi se tim potem našemu rdečkarju kar najtopleje zahvaljujemo za to dopisnico, kajti ravno smo sami premišljevali o vsem tem in smo mislili, kako bi dali primeren naslov člankom, katere mislimo pisati v letošnjem letniku kot nadaljevanje člankov o "Naših ta rdečih" iz lanskega letnika. Tako, vidite, časih tudi nasprotnik, ki misli škoditi, koristi! Toraj Hvala Vam, g. J. P.!

Pod naslovom "Naši ta rdeči" smo lansko leto priobčevali članke, v katerih smo skušali malo posvetiti v vrste naših **slovenskih** rdečkarjev, da naše delavstvo spozna, kdo so prav za prav ti naši "socijalisti"; kdo so oni, ki se tako navdušeno trkajo na svoja rdeča prsa, češ "socijalisti smo! Kaj boste vi?"

In kaj smo videli? Videli smo, da je socijalizem in slovenski socijalec, čisto nekaj drugega, da je težko najti pri naših socijalistih kaj res socijalistiškega, da je to samo napačno ime za napačno stvar, namreč propalost in podivjanost nekaterih. Socijalizem je nauk, ki skuša potom popolnega prevrata človeške družbe doseči boljših časov, kakor jih pa imamo sedaj in boljših razmer. Toda naši slovenski socijalisti so pa deloma možje, ka-

terim se noče delati, ki bi se zato radi živili samo od žuljev drugih, in se zato spravili na ubogega delavca proletarca. To so takozvani voditelji, ali časnikarji naših takozvanih socijalistiških listov. Drugi, socijalisti izmej delavstva samega, so pa možje, ki so navadno moralno propadli, katerim je ves socijalizem samo v zabavljanju čez farje, v sovraštvu do cerkve, v sovraštvu do vsakega, si ima le en cent več, kakor oni, v prostem uživanju sladnosti, brezverstvu, v sirovosti in podlosti.

Voditelji to dobro vedo! Zato da "kšeft" boljše nese, ubirajo samo ta "socijalizem" in gorje mu, ki jim pravi, da to ni socijalizem! Ta je izdajalec delavskega stanu. Tega takoj nahrulijo s klerikalcem in mu takoj kakega Schmidta ali pa kakega drugega nesrečneža zabrusijo v obraz.

Zatoraj, ako kdo hoče vedeti od kod zajemajo ti "voditelji" svoj vzvišeni nauk o "slovenskem socijalizmu," mu priporočamo, naj si gotovo poišče kje številko onega najbolj obskurnega lista cele Amerike, katerega je neki socijalist sam imenoval "shame of U. S." sramoto Združenih držav, "Manace" po imenu, to je po slovensko "Kuga". Ta list izdaja neki protestantovski fanatik minister, ki kar bruha blato na sv. katoliško cerkev. Naperjen je samo in edino proti katoličanstvu in stikuje po vseh župnijskih smetiščih in po vseh cerkvenih gnojniščih, kje bi se kaj dobilo, ker samo najnesnažnejše blato je njegova hrana. In vidite iz tega "kužnega" vira zajemajo slovenski

voditelji svojo veliko modrost in ves svoj socijalizem! Ali je potem čudo, ako je tudi naš slovenski socijalizem tako le "kužni" socijalizem? prava "Manace" — "kuga" za slovensko delavstvo? Da, da! Tužna nam majka! Slovenski socijalizem je samo moralni propad slovenskega delavca. Zato pa kolikor bolj se širi ta naš socijalizem, toliko bolj se širi posirovelost in moralni propad naroda in kolikor bolj propada narod, toliko bolj se širi ta socijalizem. Ubogo slovensko delavstvo!

Da je temu tako, priča za to so ječe po Združenih državah, kjer sedi tudi marsikak slovenski zapeljan siromak, priča za to so nesrečni rojaki allá Mali, Erjavec, i. t. d., ki vsi so bili socijalisti, namreč zopet povdarjamo slovenski socijalisti in kakor sami priznavajo, zato tako daleč zašli.

To je bil vspeh raziskovanja v naših lanskih člankih o "naših rdečih", tako da smo morali na zadnje zaklicati narodu: "Stoj! rdeči signal je zunaj!" Nesreča in strašna narodna katastrofa preti! Zato ne po tej poti?! Ne za socijalizmom!"

Kam pa tedaj?

Nazaj "pod krilo križa!", kakor prav svetuje rdečkar J. P.

Zato bomo pa ubogali našega rdečega prijatelja in sotrudnika, ter letošnje leto nadaljevali članke pod tem naslovom in sicer bomo najprej ogledali "Naše ta črne", ter vabili tako naše milo slovensko delavstvo nazaj, tja, kjer je edino sreča in zadovolje — h križu, v njega okrilje!

Naši zastopniki.

Mr. Geo. Balkovec,
Manistique, Mich.

Mr. Math. Ogrin,
Waukegan, Ill.

Mr. Frank Germovšek,
Springfield, Ill.

Mr. Mike Magister,
Braddock, Pa.

Mr. Mike Kramar,
Little Falls, N. Y.

Mr. Frank Zupančič,
Indianapolis, Ind.

Pod Marijino zastavo.

KRASNE BESEDE SLOVENSKEGA DEKLETA.

Cenjani gospod urednik:—

Jaz sem jako vneta za mladeniške in dekliske Marijine družbe. Zakaj se te prepotrebne družbe ne vstanavljajo tudi po Ameriki? Ali ni to čudno? O, ko bi se po vseh slovenskih naselbinah razširila mladeniška in dekliska društva, kakor v starem kraju, koliko obilno koristi in varstva bi prejemale slovenska mladina po širni Ameriki od teh društev. Pomislimo le na stari kraj! na razmere po župnijah predno se je začelo gibanje za taka društva in pa potem! Kolika razlika! Koliko preteпов se je odpravilo in zabranilo! Koliko pobojev je manj, kakor jih je pa bilo! Koliko nesrečnega ponočevanja je manj, kakor prejšnje čase! Koliko manj nezakonskih otrok, nesrečnih bitij, ki potem celo svoje življenje nosijo na sebi madež greha svoje nesrečne matere in zanj trpe!

Zato se jaz, slabotno slovensko dekle obračam na Vas, častiti slovenski duhovniki, in prosim, da mi ne zamerite, da se drznem Vas to prositi. Ali ni Vaše veselje čista mladina? Ali ni Vaš ponos verna mladina, verni mladeniči in pobožna dekleta? In prav imate, kajti to so tisti, ki bojo enkrat očetje in matere! Ako bojo ti dobri, bo cel zarod, cel drug rod dober, ako so ti pokvarjeni, cel drug rod, in morda cel nasljuden rod bo pokvarjen. Da, dragi naši dušni pastirji, naša mla-

dina je naša prihodnost! In glejte, kakšni viharji divjajo! Boj je ljut! Boj za življenje in smrt naših mladih src in naših mladih duš! Zbirajte nas pod Marijinim varstvom, pod Marijinim praporom! Če kje, tu veljajo besede: V tem znamenju boš zmagal! Marija je tista žena, ki je kači glavo strla! Marija je tista Mati, ki je rodila božjega Sina, ki je za nas prelił svojo kri. Marija je tista naša Mati, katero nam je Zveličar umirajoč izročil. Še je veliko slovenskih župnij po Ameriki, kjer ni Marijine družbe! Škoda! Ko bi jaz mogla, šla bi po vseh naselbinah in bi delala za Marijine družbe, da bi se povsodi ustanovile. Iz lastne skušnje vem, za koliko velikih milosti in pomoči v skušnjavah in zapeljevanjih se moram jaz zahvaliti ravno Marijini družbi, katere navdušena družbenica sem bila dolga leta doma. Nekatere straši malo število deklet! Ako sta dva v mojem imenu zbrana, pravi naš Odrešenik, sem jaz mej njima. Ali morda v Ameriki ni mesto za Marijine družbe? Ravno tukaj v Ameriki so še bolj potrebne, kakor doma, tukaj divjajo strasti veliko hujše, kakor doma. Daleč proč od dragih domačih, daleč proč od skrbnih dušnih pastirjev, se vzbuja želja po svobodnem uživanju veliko bolj, kakor doma, ker se lažje skrije znancem in domačim. Tu je pa zato treba pokazati nam mladini, da Bog tudi v Ameriko vidi, da gospoduje v Ameriki tisti Bog, kakor doma. Me pa slovenska dekleta, kar

nas je še zvestih Mariji, vse pod Marijin prapor, pod Marijino zastavo. Tu je mesto za nas! Po Mariji nazaj k Jezusu, naj bo naše geslo, za Marijo za pošteno in krščansko življenje!

Skončam to moje slabo pisanje in želim, da bi obrodilo kak sad vspeha mej slovenskimi dekleti.

Marijina družbenica.

Opazka Urednikova: — Kakor mi, tako bojo tudi čitatelji zmajevali z glavo, ko bojo brali ta dopis, češ, to ni nikdar pisalo slovensko dekle! In ko bi mi ne poznali Vašega sloga in Vaše pisave in ko bi ne videli slovniških pomot v pismu, bi nikakor ne vrjeli, da ste to Vi pisali. Zakaj misli so tako krasne in tako veliko nadarjenost kažete, da Vas je škoda, da niste več hodili v šolo. Čast slovenskemu dekletu, ki ima tako le prepričanje! Takoj, ko smo prebrali ta Vaš dopis, smo se odločili, da se bomo lotili te vaše misli in ji skušali pomagati do uresničenja. Da, slovenska dekleta se morajo organizirati in sicer pod Marijino zastavo, v Marijini družbi! — Res, kolikor bolj imamo pokvarjeno možko mladino, toliko več imamo poštenih slovenskih deklet, da, pravih biserov, na katere smo lahko ponosni! Kako lepo cvete slovenska naselbina v New Yorku v društvenem življenju! Pa kdo drži to po konci? Ali ne ravna naša zavedna dekleta? Pridite ob nedeljah k slovenski službi božji, pridite na prireditve slovenske, pridite k pevskim društvom, povsodi sloni cel obstanek največ le na dekletih! In na to smo ponosni! Pisateljico teh vrstic pa prosimo naj nam gotovo za prihodnjo številko zopet kaj napiše in sicer naj nadalje razvije svoje misli glede tega vprašanja.

Toraj iskrena Vam hvala za dopis.

Urednik.

Eno izmej vprašanj, katera se nam usiljujejo naprej in naprej dandanes v rešitev, je tudi naše žensko vprašanje.

Ne mislimo tu vprašanje o volilni pravici ženstva, o takozvanih sufragetkah! To vprašanja ne spada sem. Pač pa je drugo

vprašanje, katero je bolj pereče, kakor pa volilna pravica ženstva, to je **čast ženstva.**

Žena je bila pred Kristusom sužnja moža, bila je samo orodje možko pohotnosti in možkih strastij. Kakor še sedaj mej pogani, mej Turki, tako je bila povsodi in vse čase, dokler ni Krščanstvo posijalo v sreča človeška, sužnja, ubogo brezpravno bitje.

In kolikorbolj se širi moderno poganstvo mej narode, toliko bolj zopet izgublja ženska ono čast, katero ji je dalo krščanstvo, toliko bolj se pogreza v strašno sužnjost možkih strasti. Ali ne postaja ženska vedno bolj in bolj zopet samo trgovski produkt, s katerim se največje dobičke dela? Ali nima samo New Yorku nad 10.000 takih modernih suženj, suženj najpodlejšše in najnižje vrste? Ali ne beremo o strašnih zločinih, katere morajo pretresti vsakega človekoljuba, ko čuje o zastrupljanju deklet po ulicah, po železnicah, po prodajalnicah. Dekle gre brezskrbno po poti. Približa se ji neznan človek, trgovec s sužnjami, jo skrivaj zbode s zastrupljeno iglo. Dekle omedli. "Priatelj", ki jo "dobro" pozna, je takoj na mestu, da pokliče kočijaža in jo odpelje "domov", na moderni suženjski trg! Z Bogom svoboda za vedno. Ali ni to strašnejša sužnost, kakor je bila turška, kakor je bila v starih časih?

Mej nami Slovenci te nevarnosti še ni. Tudi še nimamo slovenskih trgovcev z belimi sužnjami. To smo dokazali pred nekaj leti, ko smo sprožili debato o "prodajanju" slovenskih deklet v Ameriki.

Ali toraj mej nami Slovenci ni ženskega vprašanja?

Leto za leto, da mesec za mesecem, prihajajo sem trume slovenskih izseljencev, in mej njimi izvanredno veliko deklet. Doma na polju morajo težko delati. Toda dandanes so žalostni časi za našega kmeta doma. Delaj trdo, pa živi slabo. Za to se tudi slabotna in boječna dekleta odločijo, da se podajo v tujino iskat si boljsega kruha, boljsega zaslužka in tudi boljše bodočnosti. Tako imamo samo v mestu New York in okolici okrog kakih 300 slovenskih deklet, ki žive tu same, deloma po službah, deloma po tovarnah.

Po drugih naselbinah jih imajo več ali

manj. V vsaki naselbini jih je pa nekaj.

Kako žive ta dekleta po teh njih službah ali tovarnah? Ali je vse v redu? Ali jih nihče ne izkorišča? Ali je za njih varnost vse preskrbljeno? Kaj bi bilo še treba zanje storiti?

Na vsa ta vprašanja odgovoriti, je jako težko. Vendar, ker si je New Yorška Marijina dekliška družba izvolila naš list za svoje glasilo, bomo radi posvetili od časa

do časa tudi dekliškemu vprašanju malo prostora v našem listu.

Zato odpiramo ta predalček samo slovenskim dekletam in njih zadevam in njih koristim. Na razpolago jim damo prostor, da se prosto oglasijo in potožijo svoje stanje, svetujejo, kaj bi se ukrenilo, kaj bi se storilo za nje.

Zato slovenska dekleta, oglasite se z dopisi. Povejte v listu prosto svoje nasvete in misli!

* * * * *

Govor,

* * * * *

katerega je govorila gdč. Kati Pavlič o priliki petletnice dekliške Marijine družbe v New Yorku.

V času združevanja smo. Vse se hiti združevati v razna društva, v podporna, v stanovska. Ljudstva so se zavedla, da je samo v združenju moč in pomoč! To je jako veselo znamenje sedanjega časa.

V velikem mestu New York živi že dolgo vrsto let kakih 100 deklet Slovenk, ki delajo po raznih slavninarskih ali kakih drugih tovarnah in kakih 100 deklet, ki se trudijo po raznih službah. Lepo število za naselbino, kakoršna je v New Yorku. Da je bila organizacija teh deklet potrebna je umljivo.

Zato se je pred petimi leti ustanovilo naše dično društvo, naša prva slovenska Marijina družba v Ameriki.

Nameni, katere si je postavilo to društvo kot svojo nalogo, so jako plemeniti.

1. Kot Marijina družba ima seveda v prvi vrsti namen gojiti mej družtvenicami goreče čiščenje One, ki je varhinja vseh deklet. Device Marije. Preričane smo namreč, da more slovensko dekle vstrajati na votu poštenja vkljub vsem nevarnostim edino le pod Marijinim varstvom.

2. Kot slovenska Marijina družba pa ima namen združevati slovenska dekleta, da se bojo čutile tu v tujini kakor sestre enega naroda. Buditi hoče mej njimi narodno zavest, da bojo slovenska dekleta

ostala tudi v Ameriki taka, kot kakoršne jih pozna naš narod od doma, kakor je kasno izraženo v krasni narodni pesmici:

Slovensko dekle

Dokler človeški rod,
Biva, po zemji hod',
Bode slovelo!
Slovensko dekle!

Toraj lastnosti pravega slovenskega dekleta so poštenje, vernost, narodna zavednost in nevstrašenost v delu za vse dobro in plemenito.

Zato je naše društvo sprejelo tudi ta plemeniti namen v svoj program: **ohraniti naša dekleta kot pristne poštene Slovenke.**

Naše dično društvo je tekom zadnjih pet let skušalo tudi pridno vsršiti to svojo nalogo!

Naj omenjam, kako je mesec za mesecom zbiralo slovenska dekleta okrog mize Gospodove pri mesečnih sv. obhajilih, kako jih je zbiralo okrog Matere Marije pri družbenih shodih, kjer so se navduševale za ljubezen do Marije, v zvestobi, v poštenju. Koristi, katere so prejemale slovenska dekleta tim potem od družbe, kdo naj jih dovolj oceni. V večnosti bomo to videli!

Naj omenjam, kako je naše društvo pridno širilo narodno zavest mej dekleti

potom svoje društvene knjižnice, ko je tedn za tednom delilo knjige mej družbenice.

Naj omenim predstave, kjer so se dekleta urile v nastopih, v nevstrašenosti, kjer se je gojil narodni verski duh, narodna in verska zavest.

Naj omenim najnovejšo cvetko, na katero je društvo ponosno, ki je vsklila na tleh tega društva, naš deklinški tamburaški odsek "Slovenka", katerega ste videli danes prvič nastopiti v krasni narodni noši!

Ko društvo ne bi doseglo nič drugega, kakor že samo to, kar sem sedaj omenila,

bilo bi dovolj, da se ob petletnici pokaže pred slovenskimi rojaki, se povesele in se navduši za prihodnje delo.

Zatoraj vabim vsa slovenska dekleta celega mesta New York, katera še niso v naši sredi, ki so naša, pa vendar še ne naša po društvu, pridružite se nam. K nam v eno kolo! Sestre, v kolo se stopimo! k zvezji urno dajmo si roke!

Ti pa dična naša slovenska Marijina družba v New Yorku, živi še nadalje, procvitaj in rasti, da boš obsegala vsa dekleta celega New Yorka.

Živela naša Marijina družba v New Yorku!

Slovenski frančiškani v Ameriki. —
(na sredi Rt. Rev. J. M. Koudelka, škof)

Iz Slovenskih naselbin.

Naša župnija v Sv. Družine v Brooklynu je te dni kupila 4 nove lote — stavbišča na Banker St., za cerkvijo. Meseca januarja bomo začeli staviti krasno, veliko dvorano na tem prostoru. Tudi smo

začeli pridno pripravljati za zidavo nove cerkve, kajti sedanja je od nedelje do nedelje bolj premajhna. Ako nam bo Bóg pomagal, upamo, da bomo v par letih že v novi cerkvi obhajali službo božjo.

V Steelton, Pa., pri slovenski župniji sv. Petra vršila se je meseca decembra slovesna 40-urna pobožnost, ki je jako dobro uspela. Pobožno ljudstvo se je kakor pridig in pobožnosti, tako sv. zakramentov jako marljivo udeleževalo. Slovnostne govore sta oskrbela gg. č. O. Ambrož Šireca, O. F. M., slovenski župnik iz New Yorka in Rev. Jos. Tomšič, duhovni vodja kat. Jednote in slovenski župnik iz Forest City, Pa. Sklepnih pobožnosti se je udeležilo jako veliko raznih duhovnikov iz okolice, mej njimi generalni vikar Harrisburške škofije, kar priča, kako zelo tudi duhovniki čislajo blagega gospoda župnika Ažbeta. Bog blagoslovi delo g. župnika!

nika Rev. Anzelma Murn, O. F. M. Pridno se pripravljajo k nakupu novega sveta in k zidanju nove cerkve. Dragi rojaki, le krepko in pogumno naprej! Ne pozabite, da je v slogi moč! Ne dajte se nikomur motiti! Vsi ste Slovenci in zato je le slovenska cerkev Vaša lastna cerkev, kamor spadate!

V Haverstraw, N. Y., je bila slovesna 40-urna pobožnost ki se je začela 7. decembra in se slovesno izvršila v torek, 9. decembra zvečer. Blagemu gospodu, župnika Blazniku je pomagal mej drugimi gospodi pri spovedovanju Rev. Ambrožij Šireca. Posebno slovesen je bil zaključek pobožnosti. Slavnostni go-

Slovenska cerkev v Steelton, Pa.

Slovenska župnija Sv. Jožefa v So. Bethlehemu, Pa., jako lepo napreduje. Prve težave so premagane in vedno manj je prvega nezaupanja do novega duhov-

vor je imel Rev. A. Berhely iz New Yorka, slovesno sklepno procesijo je vodil č. O. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. iz Brooklyna ob asistenciji Rev. Valentina

Mihelič, župnika iz Rockland Lake, in Rev. Jacksona iz Tompkins Co. — Č. g. župnik Blaznik bi imel priti v New York, kjer mu je nadškof kardinal poveril častno nalogo, da ustanovi še eno slovaško župnijo v Bronx. Toda njegovi župljani, ki ga ljubijo kakor svojega očeta, so ga toliko časa prosili, da jim je moral obljubiti, da bo še nadalje ostal mej njimi, h čemur se je dal tudi pogovoriti. Ker je g. Blaznik v Haverstraw tako priljubljen pri vseh meščanih, bodisi katere koli vere ali narodnosti, in ker ima mesto krasno lepo, najkрасnejšo ob reki Hudsonu, bi bilo gotovo tudi njema težko ločiti se iz Haverstraw in tako je res prosil nadškofa kardinala, da ga je pustil še nadalje v prijaznem Haverstraw. Bog blagoslovi blagega g. župnika Blaznika!

Posebne sestre, ki imajo namen skrbeti zlasti za katoliška dekleta, ki služijo po raznih družinah, so se naselile iz Dunaja tu v New Yorku in kardinal nadškof jim je dovolil se naseliti na 72. ulici. Ker imajo tudi že nekaj Slovenk v redu, bojo gotovo lahko tudi veliko za naša slovenska dekleta storile.

V Springfieldu, Ill., je bila slovesna 40-urna pobožnost. Slavnostne govore je mojstersko oskrbel Rev. John Kranjec, duhovni svetnik in župnik iz Jolietu, Ill.

Slovenska Marijina družba v New Yorku je slovesno praznovala minuli mesec svojo petletnico obstanka. Cerkvene slovesnosti so se vršile od 4. do 7. decembra. Č. o Anzelm Murn je vodil duhovne vaje, katerih so se slovenska dekleta udeleževala v obilnem številu. 7. decembra je bilo pri sv. maši ob 9. slovesno skupno sv. obhajilo. Popoldne od 5. je bila najprej, slavnostna pridiga, katero je imel Rev. V. Mihelič. Po pridigi so družbenice slovesno ponovile svojo posvetitev Devici Mariji in na to se razvrstile v krasno procesijo po cerkvi. Bil je v resnici krasen prizor, ko se je cela procesija razvrstila po cerkvi; spredaj dekllice, za njimi pa nad 150 deklet s svečami pojoč lavretanske litanije. Po procesiji je bil slovesen blagoslov z Najsvetejšim in zahvalna pesem. Po za hvalni pesmi nagovoril je navzoče družbin ustanovitelj O. Kazimir Zakrajšek O. F.

M. ter častital družbi na krasnih vseh, katere je doseglo takom zašnjih pet let. "Pač s hvaležnim srcem lahko zapojemo danes zahvalno pesem Bogu" je rekel, "kajti velike so milosti, katere je družba prejela od Boga in od Marije tekom zadnjih pet let. Res sicer ne moremo pokazati veliko vidnih vspehov. Toda koliko nevidnih milosti so sprejemale slovenska dekleta po tej družbi od Marije, kdo naj to ve. O koliko izmej družbenice naše družbe je bilo teh pet let že v velikih nevarnostih. Satan je tej ali oni že pripravil različne zanjke; zaklel se je, to ali to moram dobiti v svojo pest. Vse je že bilo pripravljeno, vse napeljano, da bo vjeta. Strupena kača v obliki zapeljiveca se je že plazila za to ali ono, jo zalezovala, da bi jo uničila, pripravila do padea. Nihče, pravim, ni tega videl, nihče, niti sama sirota družbenica ni niti malo slutila o vsej tej nevarnosti. Toda Mati je videla, kaj se pripravlja, in o pravem času se stegnila svojo skrbno materino roko in rešila dekle časne in morda tudi večne nesreče. Kdo ve za vse te čudovite rešitve. O da, drage družbenice, koliko izmej Vas bo moralo v večnosti hveležno poljubiti roko svoji Materi, ki Vas je rešila po tej družbi velikih nevarnosti, velikih pretečih nesreč, katerih se niti zavedale niste. Zato, pravim, po pravici smo zapeli sedaj iz celega srca zahvalno pesem. — Da je pa družba v kljub velikim zaprekam vendar v teh letih tako marljivo vršila svojo nalogo, je v prvi vrsti zasluga blage predsednice Marije Gostič, ki je predsednica že celih pet let z malim presledkom, ko je bila nekaj mesecev doma. Da, cel ta čas ni bila predsednica družbenicam, ampak ljubeča in skrbna mati, ki je imela ljubeznjivo opomin za vsako, ako je hotela postati mlačna v družbenih dolžnostih, ki je ljubeznjivo šla za dekleti, ko so prišle iz starega kraja sem, ter jih vabila v družbo, jih navajala k skupnim sv. obhajilom. Naj ji Marija obilno plača ves njen trud!" — Ali je pa družba sedaj končala svojo nalogo? Ne! Sedaj se delo še le pravzaprav začinja. Ali vidimo danes tukaj tudi naša slovenska ameriška dekleta, tukaj rojena, tukaj vzgojena? Ne! Ni jih, ali morda le par! Kje so? Vzgojene so v tujem duhu. Slovenščine se

le malo zmožne, ker so bile le po tujih šolah. Da, naloga naše družbe mora biti, da pridobi tudi te naše slovenske Amerikanke! Tudi te moramo zbrati pod Marijino zastavo in sicer pod slovensko trobojnico, da ne bodo samo ponosne, da so katoliške Amerikanke, temveč, da bojo ponosne, da so slovenske katoliške Amerikanke! To bo ena izmed težkih nalog, ki nas čaka. Druga je: dekliški dom! Dekletam treba v New Yorku doma, kjer se morejo shajati, zlasti one, ki se morajo potikati po raznih službah. — Zato pa, dekleta, kar naprej po začrtani poti! Kar naprej pod Marijino zastavo za napredek slovenskih deklet v New Yorku in okolici. Živela dekliška Marijina družba v New Yorku".

Družbene slovesnosti so se vršile v nedeljo 14. decembra, ko je družba nestopila v igri "Dve Materi".

Častita Mati Stanislava, prednica slovenskih Mariborskih sester prišla je te dni sem iz Maribora, da obiše slovenske šolske sestre, ki delujejo v slovenski šoli v Kansas City Kans. in ravno tam v hrvatski cerkvi, kakor tudi v Jolietu Il. v hrvatski cerkvi. Častita Mati je pripeljala seboj zopet tri nove sestre. — Mi prav iskreno pozdravljamo častito Mater prednico in jo prosimo, naj se zavzame za naše slovenske šole po Ameriki. Sicer nimamo še veliko slovenskih šol po Ameriki, vendar upamo, da se bojo vendar enkrat zdramile tudi one naselbine, kjer še ni slovenske šole in si jo prej ko prej ustanovili. Krasno priliko imamo sedaj, da se priporočimo č. materi prednici, da se njen zavod zavzame za Amerikansko mladino. Č. sestre iz Maribora so znane kot navdušene Slovenke, zato bojo lahko silno veliko storile za svoj narod, ako se stalno naselijo v Ameriki. Čujemo da se je začela akcija, da se jim tukaj v Ameriki ustanovi hiša-matica kjer bo njih središče za Ameriko, kjer bojo imele morda slovensko sirotišnico, ali kako višjo dekliško šolo, in kjer se bojo vzgojevala tudi slovenska dekleta, ki se bojo hotela posvetiti delu za slovensko mladino kot šolske sestre. Le naprej!

Rev. Valentin Mihelič je bil pretekli mesec sprejet v New Yorško nadškofijo in je bil od kardinala nadškofa imenovan žup-

nikom v Rockland Lake, mesto slovenskih fančiškanov, ki so vsled pomanjkanja patrov morali kardinalu dati nazaj župnijo. Č. gospodu želimo obilo blagoslova!

Rev. Ambrož Širca, O. F. M. je prevzel vodstvo in duhovno pastirstvo mej New Yorškimi Slovenci v cerkvi Sv. Nikolaja na drugi ulici. Želimo mu obilno blagoslova!

V Springfieldu, Ill., zavelo je novo življenje, od kar je sprejel ondotno župnijo Rev. F. Šaloven. Kakor se nam sporoča zidajo že novo šolo in morda že tekom prihodnjega leta bojo odprli pouk v šoli. Kakor se sporoča, sprejele bojo šolo slovenske šolske sestre iz Maribora. Živela slovenska zavednost! Bog blagoslovi g. župnika in njegov trud! Slovenska župnija brez slovenske šole je mrtvorojeno dete, bez prihodnosti.

V Sheboygan, Wisc. v slovenski župniji sv. Cirila in Metoda imeli so naši rojaki slavnostni dan 2. novembra lani, kakor smo že kratko sporočili. Ta dan je dobila njih cerkev tri krasne nove bronaste zvonove, katere je slovesno blagoslovil sam nadškof Milvauški, Most Rev. Messmer. Zvonovi so iz starega kraja, delo znane zvonarne iz Ljubljane, Samasa. Skupaj tehtajo 3.700 funtov.

Cerkev je bila slovesno okrašena z venami in zastavami. Zvonovi so viseli v stranijski kapelici, bogato okiteni s krasnim evetjem. Ob treh popoldne zvrstila so se vsa slovenska in hrvatska društva v veličastno porado, s slovensko godbo na čelu in šli po naselbini, po glavnih ulicah proti cerkvi, kjer so šli skupaj z duhovščino in nadškofom v cerkev. Špalir duhovščini so delale belo oblečene deklice. Nato je stopil na prižnico Rev. Anton Sojar, slovenski župnik iz Chicage, in imel slavnostni govor o pomenu in namenu zvonov v katoliški cerkvi. Zvonovi so iz naše mile domovine. Uliti so tako, kakoršne smo čuli doma. Zato naj ti zvonovi bude vernike te župnije k stanovitnosti v veri in v ljubezni do naroda slovenskega. Zlasti krasno je razložil pomen angeljskega češčenja. Po pridigi je nadškof blagoslovil zvonove ob obilni azistenciji sosednih duhovnikov, ki so prihiteli v cerkev Sv. Cirila in Meto-

da povzdignit slovesnost in se poveselit skupaj z dobrim slovenskim narodom te izvanredne slovesnosti. Cerkveni pevski zbor je krasno zapel "Zvonikarjeva". Slovesen blagoslov z Najsvetejšim je zaključil lepo slovesnost.

Mi še enkrat iskreno častitamo kakor rojakom župnije Sv. Cirila in Metoda tako g. župniku, Rev. J. Černetu, in jim želimo tudi v prihodnjosti to versko gorečnost in to sveto navdušenje, katero so kazali do sedaj. Bog Vas živi!

Rev. Jakob Černe,
župnik v Sheboygan, Wis.

Na **Polgarskem** težki časi turške vojske ne bojo ostali brez velikanskih posledic, ki bojo Bolgarski dali popolnoma drugo lice in drugačno prihodnjost. Med temi posledicami je ena, katero moramo s celega srca pozdraviti, t. j. veliko gibanje za prestop celega naroda iz pravoslavja v naročje sv. cerkve. Ako se to res zgodi, potem Bolgarska kri ni zastoj tekla! Ti potoki prelite krvi bojo dali narodu krasno bodočnost, zakaj, kakor hitro se otreseje spon preperelega pravoslavja, zacvetelo bo v narodu novo, čilo in krepko življenje napredka na vseh poljih. Dal Bog!

Papež se bo odpovedal lastninski pravici do papeževe dežele, katero so mu ukradli laški uporniki 1870. leta, tako so poročali te dni angleški listi, ki so tr-

dili, da je ta vest prišla iz Rima. Ta novica je velika senzacija za ves katoliški svet. Koliko je resnice na tem, treba počakati natanjnejših poročil. Na vsaki način bi bilo pa reš že čas, da bi se laška vlada zavedla krivice, katero je storila Rimski stolici s tem, da je ukradla sv. cerkvi, kar ji je darežljivost vernikov podarila, ter to krivico poravnala. Papež bo vladar sveta, tudi brez vsake svetne oblasti. Zato njemu lastna država ni potrebna. Vendar, krasti se ne sme, tudi sv. očetu ne!

Laški kralj se zdi, kakor bi se igral z ognjem. Cel svet je bil razočaran nad novico, da je sam kralj imenoval kar tri odločne rdečkarje, socialiste kot senatorje svojega parlamenta. O saj bo morda še na britek način spoznal, kako veliko napako je s tem naredil. Socialist je navadni prekucuh in mu ni ne za blagor naroda, ne za blagor dežele, ne za blagor delavca, njemu se gre samo in v prvi vrsti za prevrat družabnega reda in pa za "lastni žep!"

Na **Ruskem** se žalostne razmere verskega fanatizma kar nočejo zjasniti. Zadnja desetletja se je zdelo, kakor bi se tudi starokopitna Rusija modernizovala in priznala versko svobodo tudi drugovercem. Pa, kar ne gre in ne gre. Vlada je zopet poosttrila svoje mahinacije proti katolikom. Vzela jim je skoro vse pravice in dala stroge predpise, po katerih se morajo ravnati vsi katoličanje. Vzrok teh naredb je najbrže to, ker je zadnja leta silno veliko pravoslavnih stopilo v katoliško cerkev. Vendar je pa treba iskati pravega uzroka, te verske nestrpnosti ne v Rusiji sami, ampak toliko več zunaj Rusije — v Nemčiji. Nemčija se boji močnega in zjedi njega Slovanstva. Ko bi Rusija postala katoliška, potem bi postala simpatična Slovanom zunaj Rusije, ki so v veliki večini katoličanje. Ako bi bili tudi Rusi katoliki, spremenile bi se gotovo razmere na pr. mej Rusi in Poljaki. Poljaki bi dobili oporo v Rusiji. Tega pa ne sme dovoliti Nemčija, za to treba prepira mej Poljaki in Rusi. Ves prepir se pa največ suče o verskem vprašaju.

Pred nekaj leti se je ustanovilo mej vsemi katoliškimi Slovani društvo, katerega naloga je delovati zlasti za združenje pravoslavnih slovanskih narodov v sv. cerkvijo. Temu društvu je ime "Apostolat sv. Cirila in Metoda". To društvo mora pozdraviti iz celega srca vsak pravi Slovan. Ako pade mej nami zid razločka v veri, je do združitve in edinosti mej Slovanskimi narodi samo še en korak. Treba bo pač še veliko moliti in moliti, da se bo Bog usmilil dobrega ruskega naroda, da se vrne nazaj v naročje sv. Cerkve!

Kardinal dekan sv. kolegija kardinalov, Oreglia, je umrl pretekli mesec. Najstarejši mej sedaj živečimi kardinali bi bil, sedaj naš ameriški kardinal Gibons, ki bi imel postati sedaj dekan mesto Oreglia. Toda ker ne stanuje v Rimu, ne more sprejeti te službe.

Rev. Simon Lampe O. S. B.
indijanski misijonar, Cloquet, Minn.

Zgodovinske laži.

Piše X.

1. Sv. Pismo nove zaveze ni zgodovinska knjiga.

Sv. pismo, varuh večnih od Boga nam razodetih resnic, je imelo vedno v vseh časih dosti nasprotnikov. Takoj v početku krščanstva so pričeli pačiti krivoverci (n. pr. Marcio v 2. stoletju), sveto pismo, črtali iz evangelija čudeže, ki dokazujejo božanstvo našega Odrešenika. Celó Luter, ki je sveto pismo proglasil kot najsvetejši zaklad, ki edino more človeka zveličati, je iz evangelijev veliko črtal, pismo sv. Jakoba je enostavno zavrgel in razodetje sv. Janeza razglasil kot navadne sanje. Še predrznejši so bili njegovi učenci, ki so trdili, da Evangeliji niso razumljivi, da je v njih mnogo nepotrebnih in kristijanom škodljivih nauk. Drugi zopet so celo tr-

dili, da evangeliji niso družega nego laž, ki so jo zvijačni apostoli uporabljali za svoje koristi: Tej zlobni trditvi so se protistavili celo brezverci češ, evangeliji so tako priprosto pisani, da jih lahko razume vsak otrok in tako priprosto in tako razumljivo pisane knjige pač ne morejo imeti zlobnega ali celo koristolovnega namena. **Kake posebne koristi pa so imeli apostoli** in njih učenci od evangelijev? **Mučeniško smrt**, s katero so večne resnice ne samo zapisali ampak tudi potrdili.

Lutrovi učenci so se vedno in bolj oddaljevali v temi tako, da je sto učiteljev iste vere imelo sto različnih razlag svetega pisma. Konečno leta 1835 je David Fridrik Strauss združil mneje vseh teh uč-

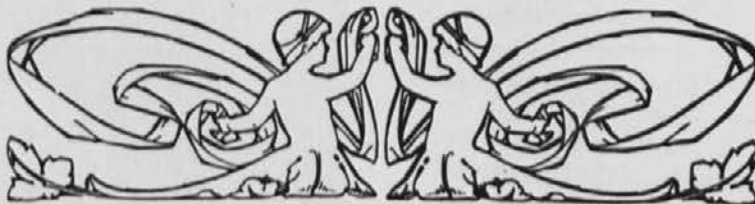
teljev v enem stavku: "Čudeži so nemo-goči, zato tudi neresnični." S tem je od-prl pot vsem k enemu cilju — k brez-verstvu. In res posledica tega je bila, da so brezverci začeli kričati: evangelijski niso izvirni, da čudežev niso opisali očitvidci, ampak domišljavi in sleparski ljudje poznejših stoletij. Zakaj pa so potem apo-stoli in prvi mučenci tako trdno verovali v Kristusa in njegova dela, da so zanj darovali svoje življenje? Pa vendar ne radi čudežev, ki so jih ljudje v poznejših časih zmislili? Te trditve neučenih učen-jakov se širijo dandanes po romanih, po brošurah, posebno pa po brezverskem časopisju

Tudi naš narod hočejo ti brezvestneži zastrepiti s takim čtivom in skoraj ni številke brezverskega časopisja, v kate-

rem bi se ne napadali najsvetejši zakladi sv. evangelija. Cerkev je mirno poslušala že dvajset stoletij brezuspešno laganje, zarsamovanje krivih prerokov in tulenje peklenjskih vrat. Ona jedrnato zavrača protestantske in brezverske nauke, ki si eden drugemu med seboj v lažeh naspro-tujejo, a žalostne posledice, ki jih rodi brezverska gonja teh, cerkev ne more in ne sme mirno prenašati. — Delavec, ako ti je drago mirno življenje, bodisi v dru-žini ali zunaj družine, ako želiš vzgojiti dobre otroke, proč z listi, ki ne zastopajo delavskih koristi, nego samo bruhajo o-genj na vse, kar je božjega tolika časa, da te vidiš nesrečnega že na tem svetu in ko so ti ukradli mir vesti, potem se ti pa posmehujejo.

Mr. Jakob Juvančić,
La Salle, Ill.

Družba sv. Rafaela

Predsednik: Rev. A. L. BLAZNIK
Haverstraw, N. Y.

Družbina pisarna: Dobbin St. cor., Nassau
Avenue, Broklyn, N. Y.

na razpolago in bo vse storila, kar bo le mogoče.

Objednem ko to veselo novico sporočamo, pa ponovimo svojo ponižno prošnjo do vseh blagih sre za podporo! Rojaki, spominjajte se družbe sv. Rafaela pri vsaki priliki! Pomagajte ji vršiti vzvišeno nalogo, katero si je zadala!

Pripominjamo, da je družbena članarina letno samo \$1.00 Sprejme se pa vsak tudi najmanjši dar s hvaležnostjo! Zato, rojaki, pristopajte k družbi sv. Rafaela!

Zopet velik korak naprej. Družba sv. Rafaela v New Yorku za slovenske naseljence v Ameriki je naredila zopet velik orak naprej na poti svojega napredka.

Z velikimi težavami se je družba morala boriti zadnja leta. Težava je bila zlasti, ker nismo imeli lastnega tajnika in zastopnika, ki bi izvrševal v imenu družbe tajniške posle, ki bi odgovarjal točno na vso došlo korespondenco, ki bi hodil k oblastem zastopat razne naseljence, ki bi hodil k parnikom i. t. d. Tako je delo zastajalo in nismo mogli nikakor naprej. Zato sme se truditi in truditi, kako bi si vsaj toliko opomogli, da bi si najeli lastnega tajnika. Pa kar ni šlo in ni šlo. Po dolgih petih letih smo pa dosegli, da nam je avtrijska vlada iz Dunaja dala K 1000.— letne podpore. Ta mala podpora in pa lastno premoženje nam je omogočilo, da smo začeli resno misliti na lastnega tajnika. In res s 1. novembrom letos smo nastavili gđc. U. Zakrajšek za družbeno tajnico in zastopnico, ki bo hodila k parnikom, in k oblastem, kjer koli se bo treba zavzeti za slovenske naseljence in jim pomagati.

Zato pozivljamo vse slovenske rojake, naj se v prihodnje še bolj s zaupanjem obračajo na družbo sv. Rafaela za vsako pomoč in posredovanje v naseljenjskih zadevah. Družbena tajnica jim je vedno

Miss Ursula Zakrajšek,
poslušna tajnica Rafaelove družbe.

Katoliška naseljenjska družba (Catholic Colonisation Society) je zborovala pretekli mesec v Chicagi pod predsedstvom svojega predsednika nadškofa St. Louiska, Most Rev. Glennon-a. Družba je sklenila razviti živahno delovanje za naselitev katoliških družin in farmerjev po nekaterih državah srednje Amerike, kakor Minnessota i. dr. Kateri koli naselje-

nec si misli kupiti kje v Združenih državah kako posestvo, naj bi se gotovo najpreje obrnil na to družbo. V tej družbi so skoro vse škofije, kjer je še kaj zemlje za naselitev. Vse te škofije imajo svoje škofijske odbore. Po osrednjem uradu in po teh škofijskih pododborih ima družba razvito delovanje po celej Ameriki in more toraj dati najlepše nasvete, kje si kupiti zemljo, kje je najbolje se naseliti, kje se prideljuje to, kje ono. Ta družba potem posreduje pri nakupu posestva s svojimi izvrstnimi advetniki, ki skrbe za to, da dobi naseljenec pravo lastninsko pravico do posestva, katerega kupi, tako imenovani "clear deed". V slučaju, da naseljenec nima dovolj sredstev v nakup posestva, daje ta družba posojila, ali pomaga dobiti posojilo pod jako ugodnimi pogoji. Zlasti pa je namen družbe, da skrbi za to, da se katoličani naseljujejo skupaj, da vsaka "Real Estate Co." da zastonj takoj zemljo za cerkev, župnišče in šolo. In kakor hitro je dovolj naseljencev, skrbi za to, da dobi naselbina svojega duhovnika.

Ta družba je v resnici potrebna in družba sv. Rafaela namerava stopiti v zvezo s to družbo, ter tako odpreti veliko pomoč in varstvo tudi našemu slovenskemu trpinu, ki si želi kupiti lastni dom.

Naš predsednik Rev. A. Blaznik je pretekli mesec podal Njega Eminenci nadškofu Farleyu letno sporočilo o delovanju naše slovenske Rafaelove družbe v New Yorku. Njega Eminenca je z velikim zanimanjem poslušal poročilo in obljubil družbi vso pomoč in sodelovanje, kolikor in kjer bo treba.

Omejenje naseljevanja v Ameriko, na to zopet resno mislijo ozkosrčni nativisti. Sedaj se pripravljajo, da bojo zopet predložili kongresu v Washingtonu postavo, katero je že bivši predsednik Taft vetoiral. Najbrže zopet ne bojo zmagali. Vendar pa po vsakem poskusu toliko le desežejo, da se poostri poslovanje naseljeniških oblasti. Pripravljeni moramo biti tudi sedaj, da bojo izšle različne nove naredbe, ki bojo otežkočile vstop v Ameriko.

Rojaki podpirajte družbo sv. Rafaela. da vam bo v slučaju potrebe šla na roke in vam v kakih morebitnih stiskah mogla pomagati. Res se različne tuje družbe. sem tertja tudi zavzamejo za kakegā Slovenca; Toda tujec je tujec! Za domačina se more in se tudi s sreem in veseljem zavzame edino le domačin. Družba sv. Rafaela je plemenita družba, je naša lastna družba. Podpirajmo jo, da bo močna, to bo le nam korist, le narodu v pomoč!

Stariši in brat č. s. Regine
v Steelton, Pa.

č. sestra Regina,
Lorain, O. (predno je vstopila v samostan).

Satan na delu.

Bolanden. — Slika časa. — Prosto po nemškem prevel za "Ave Maria" X.

1. Snidenje.

V prijazni dravski ravnini se dviga hribček, ki pri vsej svoji ponižnosti nosi ime "Marijina gora". Ime je dobil po krasnem svetišču gotskega sloga, ki se dviga na vrhu hribčeka in je posvečen nebeški Kraljici.

Pred 400 leti je bival tu bogat a ob enem tudi globoko veren tovarnar Stahlberg. Pred svojo smrtjo je sklenil postaviti se bi in svojim potomcem grobišče, nad katerim naj bi stala cerkvice posvečena Brezmadežni. V tem svetišču so se opravljale ustanovne zadušnice za vse člane njegove rodbine. Ustanovna pisma so se tekom časa ob raznih napadih sovražnikov v deželo poizgubila, toda cerkvice je ostala do današnjega dne nedotaknjena in potomci tega plemenitega ustanovnika so skrbeli tudi za nje kras in lepoto.

Kar pot do cerkvice posebno krasi, je kameniti križev pot, ki stoji ob složni cesti, katera se vije od vznožja holmea pa do svetišča. Štirinajst postaj Kristusovega trpljenja je vdolbljenih tako umetniško v kamenitih ploščah, da se potnik nehote vstavi ob njih in občuduje vernost, ki jo je umetnik izlil v mrtvi kamen. Te vrste umetnosti danes pač zastonj iščemo. Ni čuda, da se stari spominki tako dragoceno prodajajo.

Ob znožju hribčeka na leseni klopi sedi starka v priprosti kmečki obleki. Ženica počiva in se pripravlja na pot, ki jo je že tisočero božje-potnikov obiskalo. Tudi ona je že neštetokrat hodila tod in ob živih predstavah Zveličarjevega trpljenja točila solze srčnega sočutja. Tudi danes hoče satrka tja gori do svetišča, ki ji je že tolikokrat nudilo tolažbe, a žalihog, sedaj je zaprto. Ko konečno dospe do cerkvice, poklekne pod križem in iz srca se ji izvije zdihljaj!

Nato se vsede ženica na klop, da se

odpočije za na pot domov. Poleg nje stoji mladi vnuček, kojemu je bilo komaj deset let.

"Glejte, mati, naš gospod gredo!"

"Ne, dete, ti se motiš. Naš gospod so v Rimu že eno leto in gotovo, Rim je daleč, daleč od tu. V Rimu bivajo papež in naš gospod so šli k njim gotovo za dalj časa."

"Ne, mati, jaz se ne motim, le poglejte tja doli! Prav oni so!"

Starka si je zasenčila oči in se skušala s svojim slabim pogledom prepričati o resnici.

"Moj Bog, kak revež je star človek. Jaz pač vidim na cesti nekaj črnega, ampak našega dobrega gospoda Valderja pa ne opazim."

"Gotovo, mati, vi ste že stari in zato ne vidite gospoda. Ko bom jaz star osemdeset let, kakor vi, ali tudi jaz ne bom več razločeval na daljavo?"

"Dete, poglej še enkrat natančno, ali so res naš gospod ali ne!"

"Da, mati, nihče drugi ni kakor oni, toda gospod naju še niso opazili, ker gledajo v eno mer v tla."

"O tem so pa morebiti res gospod doktor Valder!" In pri teh besedah se je razjasnilo lice starke, ki je tako želela gospoda po tolikem času zopet videti.

Valder Frank, veleposestnik in doktor modroslovja je korakal počasno in zamišljeno. Njegov jasni obraz je krasila gosta brada. Izpod visocega čela je žarelo dvoje svetlih oči, obdanih od resnih a ljubeznjivih potez. Zamišljeni mož bi šel gotovo mimo starke, če ga ženica ne bi z glasnim pozdravom zbudila iz zatopljenosti. Obstal je ter se prijazno nasmehnil stari znanki. "O Goričeva mati, ste še vedno zdravi? Kako pa je kaj na domu?"

"Gospod doktor, vse je zdravo in pridno pri dela. Tudi naš drugi oskrbnik in njegova družina je zdrava. Hvala Bogu, da ste se le tudi vi vrnili po tolikem času. Vedno sem se bala za vas, da bi se vam

v tujini kaj ne pripetilo in ni bilo dneva, da bi za vas ne bila molila."

Odkritosrčnost starke je filozofu očitno ngajala. Vedel je, da stari ljudje postanejo otročji in ob enen tudi odkritosrčni.

"Goričevka, hvala za vašo skrb! Prepričan sem, da ste obiskovali tudi križev pot!"

Pri teh besedah so se poteze na starkinem obrazu še bolj skrčile in neka notranja bolest se je zarisala na njih, "Ah, gospod doktor, kar vas ni bilo tu, se je veliko spremenilo. Pomislite teden dni je, kar so zaprli cerkvico in kakor se sliši, ne bo službe božje gori nikdar več. V farno cerkev, od koder je doslej prihajal gospod kaplan maševat, je pa za moja leta preda-leč. Ne kaže mi družega, kot da bom od-slej ob nedeljah brez svete maše. Kar je pa še hujše, mladi gospod Štahlberg ne misli odpraviti samo službe božje, ampak tudi postaje križevega pota hoče odstrani-ti in jih prodati Judom. Božjo pot k Ma-riji bo čisto odpravil. Kaj ni to v nebovpi-joča krivica za tisoče božjepotnikov, ki so ob lepih postajah križevega pota in pri Mariji iskali in našli pomoči in to-lažbe?"

Ta novica je mladega poslušalca zelo iz-nenadila in skoro nemogoče se mu je zde-lo, kar je slišal. "Goričevka, vas je naj-brže kdo nalagal!"

"Ne, ne, gospod, vse je res! Saj vidite, cerkev je že zaprta in postaje bodo tudi kmalu odstranili."

"Neverjetno! Saj Stahlberg vendar ni brezbožnež, kolikor ga jaz poznam!"

"En čas sem je gospod ves drugačen. Obiskujejo ga prijatelji iz mest, in mu vsiljujejo velike svote za postaje križeve-ga pota. Zvedela sem, da so to sami pros-tozidarji, ki so v zvezi s satanom in zato hočejo odpraviti našo božjo pot."

"Tako početje bi bilo res zločin", je pri-trdil mladi gospod. Poznal je zlobne na-klepe prostožidarska lože, a, da bi se že v njegovi domovini širila ta zalega, si nik-dar ni mislil.

"Skušal bom poizvedeti koliko je na tem in tudi preprečiti zlobno nakano ko-likor se bo dalo." S temi besedami se je poslovil od starke in ne več zamišljenih, nego hitrih korakov nadaljeval svojo pot.

"To je nezaslišano!" je mislil pri sebi. "Moj stari prijatelj iz mladosti in sošolec Stahlberg, naj bi bil že tako globoko za-šel v sovraštvo do vere? Ne, to ni mogoče! Kot malega dečka sem ga spoznal in kako pobožno je molil nešteto krat v tej cerkvi-ci! Tudi v gimnaziji sva živela vedno sku-paj in vsepovsod, je kazal poleg marljivi-vosti tudi globoko vernost. Ko sva hodila na počitnice, prva njegova pot je bila v cerkvico, da pozdravi nebeško Mater. In sedaj naj bi bil on tako daleč preslepljen, da proda te dragocene spomine Judom? Ne, to je neverjetno! Toda, ali ni pogosto slučaj, da je padec nepokvarjenega še naj-bolj usodepoln?"

Pri tem vprašanju se je filozof zopet za-mislil in iskal vzroka, ki bi mogel človeka tako nenadoma odvrniti od vere. Premiš-ljeval bi tako še dalje, ko bi se naenkrat ne zakadil proti njemu velikanski pes, ki je k sreči imel torbo na gobcu. "S tem spa-kom se ni šaliti", si je mislil prestrašeni filozof, ter se brez obotavljanja skušal izogniti lajanju s tem, da se je obrnil, Toda tudi nazaj ga ni pustila zverjad, ampak na zasačenem prostoru naj počaka svoje usode napoznani tujec.

Razjarjeni pes gotovo ne bi kmalu od-jenjal, ko ne bi slišal gospodarjevega žvižga od blizu stoječe grajščine, ki se pa skriva med gostim drevjem.

(Dalje.)

